

1188.

UCHWAŁA PREZYDIUM RZĄDU

z dnia 11 sierpnia 1950 r.

w sprawie upowszechnienia i rozwoju spawalnictwa.

W zrozumieniu doniosłego znaczenia w rozwoju gospodarki państwowej oraz roli, jaką spawalnictwo powinno odegrać przy odbudowie kraju i przyspieszeniu realizacji planów gospodarczych, Prezydium Rządu uchwała, co następuje:

§ 1. Przy wykonywaniu wszelkich robót w zakresie budowy konstrukcji szkieletowych, mostowych, maszynowych, rurociągów, zbiorników, naczyń pod ciśnieniem, kotłów parowych i innych urządzeń przemysłowych, komunikacyjnych i transportowych, zarówno lądowych jak i pływających, jak również przy wykonywaniu robót montażowych, remontowych itp., należy w jak najszerszym zakresie stosować spawanie oraz pokrewne mu metody technologiczne, zwłaszcza w tych przypadkach, w których dzięki ich zastosowaniu nastąpi:

- 1) podwyższenie jakości produkcji,
- 2) przyspieszenie cyklu produkcyjnego,
- 3) przyspieszenie wykonawstwa robót,
- 4) obniżenie kosztów produkcyjnych,
- 5) oszczędność na materiałach.

§ 2. Metody pracy w zakresie spawania oraz pokrewnych procesów technologicznych należy unowocześnić przez zastosowanie najnowszych zdobyczy naukowych i doświadczeń w tej dziedzinie, a w szczególności przez:

- 1) zastosowanie półautomatycznego i automatycznego spawania, zwłaszcza łukiem krytym,
- 2) zastosowanie cięcia i obróbki metali przy pomocy półautomatycznych i automatycznych urządzeń gazowych, z uwzględnieniem gazu ziemnego i innych gazów palnych,
- 3) zastąpienie w jak najszerszym zakresie konstrukcji nitowanych i niektórych odlewów przez konstrukcje spawane, a szczególnie spawane automatycznie,
- 4) zastosowanie zgrzewania, zwłaszcza elektrycznego oporowego,
- 5) szerokie zastosowanie procesów pokrewnych spawaniu, jak metalizacja natryskowa, hartowanie powierzchniowe, napawanie itp.

§ 3. 1. W celu zapewnienia wykonania zadań, wymienionych w § 1 i § 2, należy w terminie jednego miesiąca od wejścia w życie niniejszej uchwały:

- 1) w Ministerstwach: Przemysłu Ciężkiego i Żeglugi utworzyć w Departamentach Produkcji i Techniki referaty spawalnicze;
- 2) w Ministerstwach: Budownictwa, Komunikacji, Przemysłu Lekkiego, Górnictwa, Gospodarki Komunalnej oraz Rolnictwa i Reform Rolnych powierzyć prowadzenie spraw spawalnictwa wyznaczonym pracownikom;
- 3) w Centralnych Zarządach Przemysłu (jednostkach równorzędnych), podległych ministerstwom, wymienionym w pkt. 1) i 2), powierzyć prowadzenie spraw spawalnictwa wyznaczonym pracownikom.

2. Ministerstwa i Centralne Zarządy Przemysłu (jednostki równorzędne), wymienione w ust. 1, powinny:

- 1) pełnić nadzór nad właściwym, celowym i terminowym realizowaniem niniejszej uchwały;
- 2) koordynować pracę podległych jednostek organizacyjnych oraz współpracować z jednostkami nadrzędnymi w zakresie zagadnień spawalnictwa;
- 3) badać i ustalać możliwości zastosowania spawania w poszczególnych gałęziach produkcji lub warsztatach naprawczych;
- 4) rozpowszechniać najnowsze, wypróbowane metody pracy, pomysły i usprawnienia oraz nadzorować ich właściwe realizowanie w przemyśle;
- 5) współpracować z instytutami naukowymi oraz z Polskim Komitetem Normalizacyjnym (P.K.N.), w szczególności w zakresie, określonym w pkt. 4);
- 6) opracowywać projekty zarządzeń i instrukcji.

§ 4. Ministerstwa, o których mowa w § 3, uzgodnią z Państwową Komisją Planowania Gospodarczego (PKPG) — Departament Techniki zakres rozszerzenia zastosowania spawalnictwa w ich resortach.

§ 5. Minister Szkół Wyższych i Nauki:

- 1) zorganizuje w roku akademickim 1950/51 katedry spawalnictwa na właściwych wydziałach politechniki i wyższych szkół technicznych;
- 2) zarządzi rozszerzenie programów nauczania w tych uczelniach, wprowadzając z początkiem roku akademickiego 1950/51 wykłady i ćwiczenia:
 - a) na wydziałach mechanicznych — z projektowania i obliczania spawanych konstrukcji maszynowych oraz konstruowania sprzętu do spawania gazowego,
 - b) na wydziałach inżynierskich — z projektowania i obliczania spawanych konstrukcji,
 - c) na wydziałach elektrycznych — z konstrukcji i budowy maszyn i sprzętu do elektrycznego spawania;
- 3) utworzy z początkiem roku akademickiego 1951/52:
 - a) na jednej z politechnik wydział spawalnictwa, który będzie szkolił inżynierów-spawalników,
 - b) na pozostałych politechnikach i wyższych szkołach inżynierskich rozszerzy zakres wykładów ze spawalnictwa i zorganizuje przy katedrach tego przedmiotu należyście wyposażone zakłady.

§ 6. Minister Przemysłu Ciężkiego:

- 1) wyda zarządzenie, zmierzające do uaktywnienia na terenie podległych mu instytutów prac naukowych i naukowo-badawczych w zakresie spawalnictwa, w szczególności spowoduje rozwinięcie przez Instytut Spawalnictwa szerokiej akcji zmierzającej do dalszego doskonalenia metod i postępu technicznego w spawalnictwie, wprowadzania najnowszych zdobyczy techniki i nauki do produkcji, niesienia wydajnej pomocy placówkom przemysłowym w formie współpracy przy opanowywaniu nowych zagadnień i trudności produkcyjnych oraz nowych procesów technologicznych;

2) poleci Instytutowi Spawalnictwa nawiązanie kontaktu z Państwową Komisją Planowania Gospodarczego w celu rozwinięcia akcji, zmierzającej do udostępnienia wszystkim zainteresowanym instytucjom najbardziej wartościowej literatury zagranicznej, ze szczególnym uwzględnieniem bogatego doświadczenia Związku Radzieckiego w dziedzinie spawalnictwa;

3) poleci Instytutowi Spawalnictwa złożenie w Ministerstwie Szkół Wyszszych i Nauki oraz w Centralnym Urzędzie Szkolenia Zawodowego, w przeciągu dwóch miesięcy od ogłoszenia niniejszej uchwały, memoriału w sprawie szkolenia specjalistów na różnych poziomach z nasświetleniem potrzeb spawalnictwa pod względem jakościowym i ilościowym na odcinku szkolenia kadr;

4) zrewiduje i uzgodni do końca roku bieżącego z właściwymi ministrami możliwości zastąpienia niektórych dużych i przestrzennych odlewów stalowych przez konstrukcje spawane;

5) zarządzi, w celu doraźnego zaspokojenia potrzeb spawalnictwa, opracowanie do końca roku bieżącego, w porozumieniu z zainteresowanymi ministrami przemysłowych norm odbiorczych, norm zużycia i przepisów eksploatacyjnych dla spawalnictwa, które będą obowiązywać cały przemysł aż do chwili ukazania się stałych norm, wydanych przez Polski Komitet Normalizacyjny;

6) zarządzi w przeciągu miesiąca od chwili ogłoszenia niniejszej uchwały rozszerzenie działalności Centrali Handlowej Przemysłu Chemicznego — Biuro Sprzedaży Gazów Technicznych tak, aby objęła planowy zakup i planową sprzedaż wszelkich materiałów i sprzętu spawalniczego na zasadach wyłączeniowości oraz sprzętu pomocniczego w zakresie potrzeb spawalnictwa;

7) zleci Centrali Handlowej Przemysłu Chemicznego — Biuro Sprzedaży Gazów Technicznych zaplanowanie zaopatrzenia spawalnictwa na 1951 rok i przedstawienie sobie do zatwierdzenia planów zaopatrzenia, a w szczególności planu importu sprzętu spawalniczego;

8) zabezpieczy należyte zaopatrzenie spawalnictwa w sprzęt, urządzenia i materiały, przez uwzględnienie w planach produkcji i inwestycji rozbudowy właściwego przemysłu w oparciu o plan 6-letni i bilans sprzętu spawalniczego, sporządzony przez Komisję Bilansu Maszyn przy Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego.

§ 7. Prezes Centralnego Urzędu Szkolenia Zawodowego poleci podległym sobie jednostkom organizacyjnym opracowanie programu i zorganizowanie z początkiem roku szkolnego 1950/51 szkolenia zawodowego spawalników na poziomie średnim i niższym:

- 1) krótkofalowego dla:
 - a) kontrolerów i odbiorców spośród doświadczonych i wykwalifikowanych spawaczy,
 - b) spawaczy przyuczonych,
 - c) nauczycieli spawalnictwa i instruktorów,
 - d) referentów spawalnictwa;
- 2) długofalowego dla:
 - a) spawaczy czeladników,
 - b) spawaczy specjalistów,
 - c) instruktorów, kontrolerów i odbiorców,
 - d) mistrzów,
 - e) techników.

§ 8. Polski Komitet Normalizacyjny wezwie Komisję Spawalnictwa do zrewidowania, przyspieszenia i rozszerzenia programu swoich prac w przeciągu jednego miesiąca od ogłoszenia niniejszej uchwały, a zwłaszcza przyspieszy:

- 1) opracowanie norm technicznych dla:
 - a) materiałów podstawowych,
 - b) materiałów pomocniczych,
 - c) sprzętu spawalniczego,

normujących na przyszłość stosunki pomiędzy dostawcami i odbiorcami materiału i sprzętu spawalniczego;

2) opracowanie norm wykonawstwa robót spawalniczych dla warsztatów produkcyjnych, robót spawalniczych terenowych, remontowych itp.;

3) opracowanie przepisów i norm technicznych odbiorczych, regulujących na przyszłość stosunki pomiędzy wykonawcą robót spawalniczych z jednej strony, a odbiorcą tych robót z drugiej strony.

§ 9. Właściwi ministrowie:

1) wydadzą, każdy w swoim zakresie, w przeciągu dwóch miesięcy szczegółowe zarządzenia wykonawcze dla podległych im jednostek organizacyjnych oraz prześlą je do wiadomości Państwowej Komisji Planowania Gospodar-

czego — Departament Techniki — w terminie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia niniejszej uchwały;

2) zarządzą, pod kątem widzenia upowszechnienia spawalnictwa, zrewidowanie we wszystkich podległych im warsztatach wytwórczych i przedsiębiorstwach dotychczasowych procesów technologicznych, w celu ustalenia możliwości polepszenia jakości produkcji, oszczędności materiałów, obniżenia kosztów produkcyjnych, przyspieszenia cyklu produkcyjnego oraz zwiększenia produkcji i obniżenia czasu robocizny przez należyłą organizację pracy na odcinku robót spawalniczych, usprawnienie procesów technologicznych, zastosowanie bardziej nowoczesnych metod pracy, narzędzi i sprzętu, wprowadzenie urządzeń przyspieszających i ułatwiających pracę, zastosowanie półautomatyzacji i automatyzacji, wprowadzenie współzawodnictwa itp.;

3) włączą do swych planów inwestycji i produkcji w ramach planu 6-letniego zapotrzebowanie na urządzenia, sprzęt i materiały spawalnicze, uwzględniając tezy rozwojowe, zawarte w niniejszej uchwale;

4) zaplanują konieczne do zrealizowania niniejszej uchwały kredyty.

§ 10. 1. Wszystkie zainteresowane ministerstwa oraz Centralny Urząd Szkolenia Zawodowego składać będą do Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego — Departament Techniki raz na kwartał sprawozdania z dokonanych prac i postępów w zakresie zastosowania spawalnictwa.

2. Sprawozdania należy przedstawiać w ciągu 2 miesięcy po upływie każdego kwartału kalendarzowego. Pierwsze sprawozdanie należy przedstawić do dnia 30 listopada 1950 r. za okres do 30 września 1950 r.

§ 11. Uchwała wchodzi w życie z upływem miesiąca od dnia jej ogłoszenia w Monitorze Polskim.

PREZES RADY MINISTRÓW

Józef Cyrankiewicz